

Potrzebne jest pilne podjęcie prac nad uregulowaniem w przepisach rangi ustawowej zasad stosowania monitoringu wizyjnego w domach pomocy społecznej. Dziś instalowanie kamer może naruszać nie tylko Konstytucję, ale międzynarodowe akty prawne gwarantujące prawo do prywatności.

Rzecznik Praw Obywatelskich wystąpił do Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z prośbą o zajęcie stanowiska w kwestii niezwłocznego podjęcia prac nad regulacją ustawową zasad stosowania monitoringu wizyjnego w domach pomocy społecznej. Z listem można zapoznać się [tutaj](#).

Do Rzecznika dotarła informacja dotycząca zainstalowania kamer telewizji przemysłowej (monitoringu) w pokojach dorosłych pensjonariuszy jednego z domów pomocy społecznej. Fakt monitoringu potwierdziła doraźna kontrola inspektorów właściwego urzędu wojewódzkiego. Jak się okazuje, instalowanie kamer ma swoje uzasadnienie. Z opinii psychiatry zajmującego się pensjonariuszami wynika bowiem, że osoby te powinny znajdować pod stałym nadzorem opiekunów. Wskazany jest ponadto monitoring pomieszczeń, w których przebywają.

Problem w tym, że w ustawie o pomocy społecznej nie ma przepisów normujących kwestię stosowania monitoringu w domach pomocy społecznej, jak również zagadnień gromadzenia, przetwarzania i przechowywania nagrań z monitoringu.

- Brak przepisów regulujących tę materię prowadzi do wniosku, że obecnie instalowanie kamer telewizji przemysłowej (monitoringu) w domach pomocy społecznej może naruszać przepisy Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej – pisze Rzecznik. Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej organizacja domu pomocy społecznej, zakres i poziom usług świadczonych przez dom uwzględnia w szczególności wolność, intymność, godność i poczucie bezpieczeństwa mieszkańców domu oraz stopień ich fizycznej i psychicznej sprawności. W świetle prawa zainstalowanie system monitoringu w pomieszczeniach mieszkalnych domów pomocy społecznej (zwłaszcza dla przewlekłe psychicznie chorych i osób niepełnosprawnych intelektualnie) powinno mieć miejsce jedynie wtedy, gdy jest to absolutnie konieczne ze względu na zagrożenie ich życia lub zdrowia.

- Istota problemu sprowadza się do braku jakiegokolwiek regulacji ustawowej w tym zakresie. Tymczasem wszelkie działania uzasadniające ingerencję w prawo do prywatności powinny być uregulowane w ustawie, a wyjątki interpretowane zawężająco z punktu widzenia praw podstawowych. Szczególna troska o sytuację pensjonariuszy domów pomocy społecznej powinna wynikać ponadto ze szczególnej ochrony tej grupy jako wrażliwej społecznie (pensjonariuszami domów pomocy społecznej są osoby starsze, chore, niepełnosprawne intelektualnie i ruchowo) – wyjaśnia RPO.

W ocenie rzecznika, brak uregulowań prawnych w zakresie monitoringu w domach pomocy społecznej pozostaje nie tylko w kolizji z Konstytucją RP, ale także z Konwencją o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności, Międzynarodowym Paktem Praw Obywatelskich i Politycznych oraz Kartą Praw Podstawowych UE. Dotyczy to także braku uregulowań prawnych dotyczących: przekazywania, odtwarzania i utrwalania obrazu lub dźwięku z monitoringu, praw osób monitorowanych oraz zasad wykorzystania tych danych.

Dlatego Rzecznik wnosi o podjęcie niezbędnych prac legislacyjnych w tym zakresie.